

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Kommunstyrelsen

Genomförandebeslut för VA-investeringar

Ärendet

Tekniska nämnden fattade den 30 november 2023 (§ 135) beslut om att hemställa till kommunstyrelsen att fatta ett genomförandebeslut avseende projektet Övriga VA-investeringar 2024, till en investeringsutgift om 49,0 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige beslutade den 23 november 2023 att anta tekniska nämndens förslag till investeringsbudget för 2024–2026. Kommunledningskontoret bedömer att hemställan avser budgetposten VA-investeringar etapp 1, för vilken kommunfullmäktige reserverat 49,0 miljoner kronor år 2024.

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet för förtydligande den 4 mars 2024 (§ 45).

Kommunledningskontoret har nu ändrat den genomsnittliga avskrivningstiden från 30 år till 50 år.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att projektet VA-investeringar etapp 1 ska genomföras. Kommunstyrelsen fastställer total investeringsbudget till 49,0 miljoner kronor.

Bakgrund

Tekniska nämnden är i egenskap av huvudman för den kommunala VA-anläggningen ansvarig för dess vidmakthållande. Föreslagen investering syftar främst till att genomföra den förnyelse av VA-anläggningen som är nödvändig för att bibehålla dess funktion. Projektet består av många olika ledningssträckor av olika längd och tekniska kontoret reviderar löpande sin långsiktiga förnyelseplanering och omprioriteringar är vanliga.

Inför ärendeberedning i kommunstyrelsen den 4 mars 2024 kompletterade tekniska kontoret hemställan med en investeringskalkyl. I kalkylen hade tekniska kontoret ändrat avskrivningstiden till 30 år från 50 år som angavs i tjänsteutlåtandet den 15 november 2023. Vid en internräntenivå på 2,5 procent beräknades kapitalkostnaderna bli 1,7 miljon kronor under de första åren för att sedan falla under de kommande 30 åren. Vid 50 års avskrivning beräknades kapitalkostnaderna till 1,3 miljon kronor de första åren.

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Kommunstyrelsen beslutade den 4 mars 2024 att återremittera ärendet för förtydligande.

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontoret har granskat tekniska nämndens hemställan utifrån kraven som ställs i riktlinjerna för investeringar och exploatering samt utifrån tekniska nämndens budgetförslag för år 2024–2026 som beslutades av kommunfullmäktige den 23 november 2023.

Enligt riktlinjerna ska hemställan innehålla en tidsram och en investeringskalkyl som bland annat innehåller den totala investeringsutgiften och vilka ekonomiska konsekvenser investeringen får i den löpande verksamheten (driftsbudgeten). Investeringskalkylen bör alltid inrymma en riskpremie om minst fem procent samt indexuppräknning om projektet sträcker sig över en längre period. Därtill ska hemställan innehålla en likviditetsplan som visar hur utgifterna fördelar sig över åren.

Av investeringskalkylen framgår att man har räknat med en riskpremie om 11 procent. Därutöver gör man antagandet att 2 procent av totalt investeringsbelopp, cirka 1,0 miljoner kronor, inte får aktiveras utan i stället belasta driftbudgeten. Etapp 1 planeras att utföras i sin helhet under 2024.

Kommande årliga kapitalkostnader beror på följande faktorer:

- total investeringsutgift,
- komponentindelning med varierande avskrivningstider,
- internräntenivå.

Exempel på komponenter och avskrivningstider:

- rör i backen, 50 år
- ventiler, 15 år
- elektronik, 5 år

Det är svårt att förutspå den faktiska avskrivningstiden för de komponenter som ingår i anläggningen. Om till exempel en anläggning till 80 procent utgörs av rör i backen, 15 procent ventiler och 5 procent elektronik blir den genomsnittliga avskrivningstiden cirka 42,5 år. Eftersom det är svårt att förutspå den exakta avskrivningstiden, används en uppskattad genomsnittlig avskrivningstid. Den genomsnittliga avskrivningstiden är en kalkyl eller en prognos av vad kapitalkostnaderna kan komma att bli.

I den kompletterande investeringskalkylen hade tekniska kontoret ändrat avskrivningstiden till 30 år från 50 år som angavs i tjänsteutlåtandet den 15 november 2023, vilket medförde att de beräknade kapitalkostnaderna ökade med 0,4 miljoner kronor till cirka 1,7 miljon kronor per år.

För att följa tekniska nämndens ursprungliga beslut utgår kommunledningskontoret från att den genomsnittliga avskrivningstiden beräknas bli 50 år vilket vid en internräntenivå på 2,5 procent medför kapitalkostnader om cirka 1,3 miljon kronor per år.

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunfullmäktige beslutade den 23 november 2023 att anta tekniska nämndens förslag till investeringsbudget för 2024–2026.

Kommunledningskontoret tolkar att hemställan om att få ta i bruk 49,0 miljoner kronor för projektet Övriga VA-investeringar 2024 avser budgetposten VA-investeringar etapp 1, för vilken kommunfullmäktige reserverat 49,0 miljoner kronor år 2024. Därmed ryms hemställan inom den antagna budgetramen.

Enligt riktlinjerna för investeringar och exploatering samt budgetförslaget är informationen tillräcklig för att kommunledningskontoret ska kunna göra en bedömning av hemställan.

Kommunledningskontoret bedömer att tekniska nämndens hemställan bör beviljas.

Konsekvenser för barn och unga

Genomförs inte reinvesteringar i VA-nätet kommer det på sikt att bli omöjligt att förse abonnenterna med rent vatten. Det kommer att drabba hela befolkningen inklusive barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringen kommer att innebära kapitalkostnader, vilka är svåra att beräkna då de beror på hur de färdigställda anläggningarna delas in i komponenter med olika avskrivningstider. Initialt bedöms kapitalkostnaderna uppgå till cirka 1,3 miljoner kronor per år för att sedan minska under kommande 50 år.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Genomförandebeslut för VA-investeringar
2. Kommunstyrelsens beslut, 2024-03-04 § 45
3. Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande, 2024-02-06
4. Tekniska kontorets investeringskalkyl, 2024-02-06
5. Tekniska nämndens beslut, 2023-11-30 § 135
6. Tekniska kontorets tjänsteutlåtande, 2023-11-15
7. Reservation från Centerpartiet

Expedieras
Tekniska nämnden